

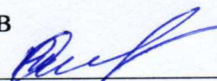
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. декана факультету
інформаційних технологій, обліку та
фінансів

31.08.

Олена РУСАК

2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“Податковий менеджмент”

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітня програма: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Житомир - 2026

Розробник: Дема Дмитро Іванович, к. е. н., професор, професор кафедри фінансів і кредиту

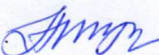
Інформація про викладача

Викладач (-і)	Дема Дмитро Іванович
Профайл викладача (-ів)	Лінк на сторінку кафедри на сайті університету: https://surl.li/tpntdj
Контактна інформація	dmitrodema@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	Платформа Moodle університету: http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=564
Консультації	Очні та онлайн консультації через Skype, Zoom, Viber щосереди з 14.00 до 16.00

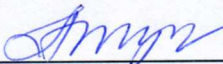
Робоча програма навчальної дисципліни “Податковий менеджмент”
затверджена на засіданні кафедри фінансів і кредиту.

Протокол від “26” серпня 2026 р. № 1

В.о. завідувача кафедри фінансів і кредиту

 Інна ШУБЕНКО

Погоджено із гарантом освітньої програми “Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок”

 Інна ШУБЕНКО

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету інформаційних
технологій, обліку та фінансів

Протокол від “31” серпня 2026 р. № 1

Голова НМК

Тетяна ГАЙДУЧОК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Загальна кількість кредитів – 5 годин - 150 змстових модулів – 3	Галузь знань <i>D Бізнес, адміністрування та право</i>	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
	Спеціальність <i>D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</i>	1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: <i>другий (магістерський)</i>		6 год.
		Практичні	
			8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
			136 год.
		Форма підсумкового контролю:	
		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи спеціальних знань у сфері податкових відносин, що виникають між державою, юридичними та фізичними особами з приводу податкового планування, податкового регулювання та податкового контролю; застосуванні на практиці норм податкового законодавства на рівні державного та корпоративного податкового менеджменту; обґрунтування та реалізації управлінських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику у сфері оподаткування,

Завдання курсу:

- вивчення теоретичних основ податкового менеджменту;
- опанування механізму податкового адміністрування та контролю;
- вивчення методів прогнозування та планування податкових надходжень до бюджету;
- опанування методів зменшення податкового навантаження без порушення податкового законодавства;
- вивчення методики проведення податкових перевірок та підготовки заключних документів;

- вивчення порядку врегулювання податкових спорів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетенцій:

а) інтегральної:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

в) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність застосовувати директиви та регламенти Європейського Союзу у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР15. Застосовувати директиви та регламенти Європейського Союзу у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- сутність, принципи, функції та складові податкового менеджменту;

- теоретичні засади формування, функціонування та розвитку податкової системи України;
- механізм обчислення, нарахування, сплати та адміністрування податків, зборів і обов'язкових платежів;
- права, обов'язки та повноваження контролюючих органів у сфері оподаткування;
- методи податкового планування, прогнозування та оцінювання податкових надходжень;
- порядок здійснення податкового контролю та проведення податкових перевірок;
- нормативно-правове забезпечення податкового менеджменту в Україні та окремі елементи податкового менеджменту у ЄС.

вміти:

- застосовувати норми податкового законодавства для нарахування та сплати податків, зборів і обов'язкових платежів;
- здійснювати розрахунок податкових зобов'язань, фінансових санкцій та пені у разі порушення податкового законодавства;
- обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування суб'єктів господарювання з урахуванням особливостей їх діяльності;
- аналізувати податкові надходження, оцінювати їх структуру та прогнозувати їх вплив на формування бюджетних ресурсів.

Пререквізити: загальні знання та компетентності, набуті на попередньому рівні вищої освіти, зокрема здатність до критичного та аналітичного мислення, пошуку, систематизації й опрацювання інформації, застосування кількісних методів аналізу та використання цифрових технологій.

Постреквізити: знання, уміння та компетентності, набуті в результаті вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» є основою для подальшого опанування освітніх компонентів професійної підготовки, пов'язаних з фінансово-економічним моніторингом, функціонуванням фондового ринку, зокрема, ОК «Фінансово-економічний моніторинг», «Фондовий ринок і цифрові фінансові технології» а також для проходження переддипломної практики та підготовки міждисциплінарної курсової роботи.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково такі *soft skills*:

- навички ефективної комунікації та командної роботи;
- самоорганізація, тайм-менеджмент і здатність до безперервного професійного розвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Методологічні основи податкового менеджменту **Вступ**

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

1. Поняття податкового менеджменту як науки.
2. Суб'єкти, об'єкти та мета податкового менеджменту.
3. Елементи податкового менеджменту.
4. Державний податковий менеджмент та його складові. Податковий менеджмент на рівні підприємств.
5. Сутність та елементи механізму податкового регулювання.

Тема 2. Система податкових органів

1. Органи управління в сфері оподаткування та їхні функції.
2. Державна податкова служба України, її структура, статус, підпорядкування.
3. Державна митна служба України, її структура, статус, підпорядкування.
4. Права та обов'язки посадових осіб податкових та митних органів і платників податків.
5. Відповідальність платників податків.
6. Податкові органи деяких країн Європейського Союзу.

Тема 3. Відповідальність платників за порушення податкового законодавства

1. Права та обов'язки платників податків.
2. Види відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства.
3. Порядок інформування платника про стан виконання податкового зобов'язання.
4. Фінансова відповідальність та порушення за які вона настає. Порядок нарахування пені.
5. Передумови настання та види кримінальної відповідальності за порушення у сфері оподаткування.
6. Адміністративна відповідальність. Види адміністративних штрафів. Та порядок Оформлення адміністративного правопорушення.

Змістовний модуль 2. Податковий контроль

Тема 4. Організація обліку платників податків

1. Сутність та елементи податкового контролю.
2. Механізм обліку платників податків: податковий номер, автоматизований банк даних платників податків та його структура.
3. Облік платників податків – юридичних осіб. Порядок взяття на облік різних категорій платників.
4. Особливості обліку платників податків – фізичних осіб. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків: мета створення, зміст інформації, джерела формування єдиного інформаційного фонду.

5. Порядок реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі. Організація роботи податкових органів при реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі.
6. Використання даних Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів.
7. Механізм зняття платників податків з обліку.

Тема 5. Організація контрольно-перевірочної роботи

1. Сутність та класифікація податкових перевірок. Планові та позапланові податкові перевірки.
2. Ризик орієнтована система планування контрольно-перевірочних заходів.
3. Допуск посадових осіб ДПС до податкової перевірки.
4. Повнота і своєчасність подання податкових декларацій та розрахунків. Дотримання вимог щодо порядку заповнення поданих документів.
5. Узгодженість звітних даних. Послідовність даних у формах звітності. Оформлення результатів камеральної перевірки.
6. Міжнародний досвід організації податкового контролю в деяких країнах Європейського Союзу.

Тема 6. Податкові перевірки

1. Документальна перевірка: планова та позапланова Підготовка до проведення документальної перевірки.
2. Планові документальні перевірки, періодичність їх проведення.
3. Передумови проведення документальної позапланової перевірки. Програма перевірки.
4. Оформлення результатів документальної перевірки. Акт (довідка) перевірки.
5. Оскарження дій податкових органів.
6. Специфіка податкової невиїзної перевірки та специфіка її проведення.
7. Передумови та особливості проведення фактичної перевірки.
8. Оформлення результатів фактичної перевірки.

Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби

1. Поняття про інформаційно-аналітичне забезпечення та податкову інформацію.
2. Суб'єкти та об'єкти інформаційних відносин у процесі діяльності податкової служби.

3. Джерела інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної податкової служби.
4. Отримання податкової інформації органами Державної податкової служби.
5. Обробка та використання податкової інформації.

Змістовний модуль 3. Організація діяльності з погашення заборгованості платників податків

Тема 8. Порядок погашення грошових зобов'язань платниками податків

1. Поняття про грошове зобов'язання (податковий борг) платника податків та джерела їх сплати.
2. Активи платника податків, що можуть бути використані для сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу.
3. Погашення грошових зобов'язань або податкового боргу в разі ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством.
4. Порядок погашення грошових зобов'язань або податкового боргу у разі реорганізації платника податків.

Тема 9. Розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань платника податків, податкова застава

1. Поняття та види реструктуризації податкового боргу. Сутність відстрочення та розстрочення грошових зобов'язань платника податків.
2. Порядок звернення платників до органів ДПС з приводу реструктуризації податкового боргу.
3. Підстави для розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань або податкового боргу.
4. Документи, що подаються платником, що вертається до органів ДПС за реструктуризацією.
5. Списання безнадійного податкового боргу.
6. Сутність та виникнення права податкової застави. Види майна суб'єкта господарювання, на яке право податкової застави не поширюється.
7. Функції податкового керуючого та узгодження операцій із заставленим майном. Податкова порука.
8. Організація продажу майна, що перебуває у податковій заставі.
9. Сутність та види адміністративного арешту майна.

10. Передумови застосування органами ДПС до платника податків – боржника адміністративного арешту майна.

Тема 10. Досвід країн Європейського Союзу у податковому менеджменті

1. Значення податкового менеджменту в економічному розвитку країн ЄС.
2. Ключові принципи податкової політики Європейського Союзу.
3. Спільні підходи до формування податкової політики (директиви ЄС).

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лек.	пр.	сам.		лек.	пр.	сам.
Змістовий модуль 1. Методологічні основи податкового менеджменту								
Тема 1. Теоретичні і організаційні основи податкового менеджменту					11	1	-	10
Тема 2. Система податкових органів					20	-	-	20
Тема 3. Відповідальність платників за порушення податкового законодавства					20	1	1	18
Разом за змістовним модулем 1					51	2	1	48
Змістовий модуль 2. Податковий контроль								
Тема 4. Організація обліку платників податків					18	1	1	16
Тема 5. Організація контрольно-перевірочної роботи					11	1	-	10
Тема 6. Податкові перевірки					23	1	2	20
Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби					11	-	1	10
Разом за змістовним модулем 2					63	3	4	56
Змістовний модуль 3. Організація діяльності з погашення заборгованості платників податків								
Тема 8. Порядок погашення грошових зобов'язань різними категоріями платників					11	-	1	10
Тема 9. Розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань платника податків, податкова застава					11	-	1	10
Тема 10. Досвід країн Європейського союзу в податковому менеджменті					14	1	1	12
Разом за змістовним модулем 3					36	1	3	32
Усього годин					150	6	8	136

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
Змістовий модуль 1. Методологічні основи податкового менеджменту			
Тема 1.	Правові та організаційні основи податкового менеджменту	-	-
Тема 2.	Державна податкова служба України та її організаційна структура	-	-
Тема 3.	Граничні розміри фінансової відповідальності платників за недостовірну, неповну та несвоєчасну сплату податків та подання звітності	-	1
Змістовий модуль 2. Податковий контроль			
Тема 4.	Юридичні та фізичні платники податків та їх облік.	-	1
Тема 5.	Планування, організація та проведення контрольно-перевірочної роботи	-	-
Тема 6.	Організація та проведення податкових перевірок	-	2
Тема 7.	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби	-	1
Змістовний модуль 3. Організація діяльності з погашення заборгованості платників податків			
Тема 8.	Суть грошових зобов'язань платників податків	-	1
Тема 9.	Порядок проведення розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань платника податків та податкова застава	-	1
Тема 10.	Податковий менеджмент в країнах Європейського Союзу	-	1
Разом		-	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, денна форма	Кількість годин, заочна форма
Змістовий модуль 1. Методологічні основи податкового менеджменту			
Тема 1.	Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту Есе. Сучасні проблеми та напрями вдосконалення податкового менеджменту в Україні. Кейс. Побудувати схему взаємозв'язків між основними елементами податкового менеджменту Доповідь. Економічна сутність та необхідність податкового менеджменту. Порівняльний практикум. Порівняти державний і корпоративний податковий менеджмент.	-	10

Тема 2.	Система контролюючих органів. Есе. Підготувати структурно-логічну схему «Система контролюючих органів України у сфері оподаткування», зазначивши основні органи, їх функції та взаємозв'язки. Кейс. Проаналізувати сучасний стан цифровізації діяльності контролюючих органів України та визначити її вплив на ряд факторів. Доповідь. В чому суть ризик-орієнтованого підходу до податкового контролю? Практикум. Підготувати аналітичну доповідь на тему: Роль контролюючих органів у забезпеченні податкової дисципліни в Україні»	-	20
Тема 3.	Відповідальність платників за порушення податкового законодавства. Кейс. Види відповідальності за порушення податкового законодавства. Доповідь. Податкова відповідальність як інструмент забезпечення добровільного виконання податкових обов'язків». Рекомендований обсяг — 3–5 сторінок. Есе. Дослідити вплив податкових санкцій на податкову дисципліну підприємств. Практикум. Підготувати структурно-логічну схему: «Система відповідальності за порушення податкового законодавства».	-	18
Змістовий модуль 2. Податковий контроль			
Тема 4.	Організація обліку платників податків Кейс. Зміна місцезаходження підприємства. Доповідь. Як перетворити систему обліку платників податків із простого реєстру на ефективний інформаційно-аналітичний інструмент податкового менеджменту? Есе. Особливості обліку юридичних осіб. Ділова гра «Інформаційний профіль платника податків».	-	16
Тема 5.	Організація контроль-перевірочної роботи. Есе. Ризик-орієнтований підхід до організації податкових перевірок. Доповідь. Шляхи підвищення ефективності податкового контролю в Україні. Кейс. Порядок проведення камеральної перевірки в органі податкового контролю. Практикум. «Правомірність перевірки».	-	10
Тема 6	Податкові перевірки. Есе. Підготувати структурно-логічну схему: «Податкова перевірка в системі податкового контролю». Доповідь. Податкові перевірки в Україні: проблеми забезпечення балансу між фіскальними інтересами держави та правами платників податків.	-	20

	Кейс. Розробити «Чек-лист підприємства перед податковою перевіркою», який повинен містити не менше 20 позицій. Порівняльний практикум. Порівняти камеральну, документальну та фактичну перевірки.		
Тема 7.	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів ДПС Есе. Інформаційна взаємодія ДПС з іншими державними органами. Доповідь. Використання аналітичних технологій для протидії ухиленню від оподаткування. Кейс. Аналіз податкової поведінки підприємства. Ділова гра. Побудова інформаційно-аналітичного профілю платника.	-	10
Змістовний модуль 3. Організація діяльності з погашення заборгованості платників податків			
Тема 8	Порядок погашення грошових зобов'язань різними категоріями платників Кейс. Розрахунок структури податкового боргу. Доповідь. Податкова застава як спосіб забезпечення погашення податкового боргу. Есе. Поняття податкового боргу. Ділова гра. «Підприємство-боржник».	-	10
Тема 9	Розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань платника податків, податкова застава Кейс. Порівняння двох варіантів погашення грошового зобов'язання платником податків Доповідь. Податкова застава як спосіб забезпечення виконання податкового обов'язку. Есе. Вплив податкової застави на фінансовий стан підприємства. Практикум. Фінансове управління податковою заборгованістю.	-	10
Тема 10	Досвід країн Європейського союзу в податковому менеджменті Кейс. Європейська модель податкового менеджменту для України. Доповідь. Сутність та особливості податкового менеджменту в країнах ЄС. Есе. Європейський досвід адміністрування ПДВ. Порівняльний практикум. Україна та Естонія.	-	12
Разом		-	136

7. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи

навчання:

- вербальні методи (лекція, міні-лекція, пояснення);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- практичні методи (виконання різних видів завдань прикладного характеру);
- ситуаційний метод;
- метод проблемного навчання;
- кейс-метод (типовий кейс);
- ділова гра;
- метод командної роботи, мозковий штурм;
- методи самостійної роботи (проведення розрахунків, підготовка доповідей).

8. Форми контролю і методи оцінювання

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» є: поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання завдань самостійної роботи, підготовки презентацій та аналітичних оглядів. За сукупністю певних тем здійснюється періодичний контроль у вигляді модульних контрольних робіт або вирішення фінансових задач і кейсів.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі екзамену. Екзамен проводиться для всіх без винятку здобувачів вищої освіти (незалежно від кількості балів, отриманих за результатами поточного та періодичного контролю за семестр). До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов'язкових робіт (практичних завдань, кейсів тощо), передбачених робочою програмою. Екзамен охоплює різні способи контролю: обґрунтування теоретичних завдань та розв'язання задач. Білети екзамену містять 2 теоретичні питання та 2 задачі, відповіді на які ґрунтуються на обсязі знань з усього курсу.

Підсумкова оцінка визначається шляхом оцінювання навчальних досягнень за 5-бальною системою з наступним переведенням у 60-бальну через множення середньоарифметичного значення на коефіцієнт переведення – 12 та підсумуванням з результатами підсумкового контролю (екзамен – максимум 40 балів).

9 Питання для підсумкового контролю

1. Еволюція теорії податкового менеджменту.
2. Податковий менеджмент у системі державного управління.
3. Принципи ефективного податкового менеджменту.

4. Організаційні моделі податкового менеджменту в зарубіжних країнах.
5. Податкові ризики та їх місце в системі управління.
6. Інформаційне забезпечення податкового менеджменту.
7. Цифрові технології в податковому адмініструванні.
8. Податкове планування як інструмент управління фінансовими ресурсами.
9. Взаємодія податкового менеджменту та податкової політики.
10. Поняття, суб'єкти, об'єкти та мета податкового менеджменту.
11. Державний податковий менеджмент та його складові.
12. Податковий менеджмент на підприємстві.
13. ДПСУ та ДМСУ.
14. Завдання податкових контролюючих органів.
15. Права податкових контролюючих органів.
16. Права платників податків.
17. Пріоритети діяльності податкових контролюючих органів на перспективу.
18. Поняття та значення обліку платників податків.
19. Мета та принципи організації обліку платників податків.
20. Категорії платників податків в Україні.
21. Взяття платників податків на облік у контролюючих органах.
22. Особливості обліку юридичних осіб.
23. Облік фізичних осіб — підприємців.
24. Облік фізичних осіб — платників податків.
25. Облік відокремлених підрозділів юридичних осіб.
26. Зміна облікових даних платника.
27. Зняття з обліку платників податків.
28. Єдиний державний реєстр та його роль у податковому адмініструванні.
29. Електронні інформаційні системи ДПС.
30. Податковий номер та його значення.
31. Контроль за достовірністю облікових даних.
32. Цифровізація обліку платників податків.
33. Поняття та сутність відповідальності платників податків.
34. Податкове правопорушення та його основні ознаки.
35. Підстави для притягнення платника до відповідальності.
36. Види відповідальності за порушення податкового законодавства.
37. Фінансова відповідальність платників податків.
38. Штрафні (фінансові) санкції та особливості їх застосування.
39. Пеня: сутність, порядок нарахування та сплати.
40. Адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства.
41. Кримінальна відповідальність за окремі податкові правопорушення.
42. Відповідальність посадових осіб.
43. Обставини, що пом'якшують або звільняють від відповідальності.

- 44.Порядок оскарження рішень контролюючих органів.
- 45.Відповідальність контролюючих органів перед платниками податків.
- 46.Податкова відповідальність як інструмент забезпечення податкової дисципліни.
- 47.Види податкових перевірок.
- 48.Планова документальна податкова перевірка.
- 49.Позапланова документальна податкова перевірка. Камеральна перевірка та порядок її проведення.
- 50.Фактична податкова перевірка.
- 51.Електронна податкова перевірка.
- 52.Порядок проведення податкових перевірок.
- 53.Порядок вилучення документів платника податків.
- 54.Оформлення результатів податкових перевірок.
- 55.Акт та довідка по результатах податкової перевірки.
- 56.Джерела сплати податків та податкового боргу.
- 57.Податкова застава та адміністративний арешт майна.
- 58.Розстрочення та відстрочення податкового боргу платників податків.
- 59.Кримінальна відповідальність платників податків.
- 60.Джерела сплати податків та податкового боргу.
- 61.Податкова застава та адміністративний арешт майна.
- 62.Розстрочення та відстрочення податкового боргу платників податків.
- 63.Досвід податкового контролю окремих країн Європейського Союзу.
- 64.Досвід податкового контролю США.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів оцінювання знань здобувачів вищої освіти у семестрі за видами навчальних занять з дисципліни «Податковий менеджмент».

Поточний контроль										Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів	
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3					Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5			
Контрольна робота за змістовним модулем 1 – 5			Контрольна робота за змістовним модулем 2 – 5				Контрольна робота за змістовним модулем 3 – 5			0 -5	0-40	0-100

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бал – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у неформальній освіті. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметній комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

Оцінювання результатів іспиту здійснюється за наступними критеріями:

35-40 балів – бездоганна відповідь;

25-34 бали – вірна відповідь, містить окремі неточності чи упущення,

15-24 бали – загалом правильна, однак неповна чи стисла відповідь;

5-14 балів – виконання завдань не повне або не точне.

0-4 бали –розкриття питань лише розпочато.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у **неформальній освіті**. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою до деканату факультету і складає підсумковий контроль предметній комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти повністю відповідає робочій програмі дисципліни.

Шкала оцінювання: університетська (100-бальна) та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи) практики
90-100	Відмінно
75-89	Добре
60-74	Задовільно
менше 60	Незадовільно

11. Політики дисципліни

Політики курсу «Податковий менеджмент» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування психологічних компетентностей здобувачі освіти зобов'язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи.

Політика щодо підготовки і захисту курсової роботи окреслена в методичних рекомендаціях щодо підготовки і захисту курсових робіт.

Політика щодо дедлайнів: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога, відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки.

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз'ясненнями.

12. Ключові терміни навчальної дисципліни

№	Термін	
1.	Податковий менеджмент	Tax management
2.	Платник податків	Taxpayer
3.	Облік платників податків	Registration of taxpayers
4.	Податкові перевірки: планова, позапланова, камеральна, фактична	Tax audits: scheduled, unscheduled, desk and actual
5.	Відображення результатів перевірки	Reporting of tax audit results
6.	Податковий період	Tax period
7.	Податкова звітність	Tax reporting
8.	Податковий борг	Tax debt
9.	Податкова застава	Tax lien
10.	Відстрочення податкового боргу	Deferral of tax debt
11.	Реструктуризація податкового боргу	Tax debt restructuring
12.	Арешт майна платника податків	Seizure of the taxpayer`s property

13. Рекомендована література

Основна

1. Мороз Е. Г. Податковий менеджмент : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2020. 412 с.
2. Бочарова Н. А. Податковий менеджмент : навч. посіб. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 120 с.
3. Купчак М. Я., Саміло А. В. Податковий менеджмент : навч. посіб. Львів, 2020. 185 с.
4. Іванов Ю. Б., Крисоватий А. І. Податковий менеджмент : навч. посіб. Київ : Кондор, 2021. 348 с.
5. Жаворонок А. В., Шапошников К. С., Ткачук І. Я. Податковий менеджмент : навч. посіб. Одеса : Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2022. 220 с.
6. Проць Н. В., Матвійчук Н. В. Податковий менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 104 с.
7. Іванов С. В., Юдіна С. В., Разумова Г. В. та ін. Податковий менеджмент : навч. посіб. Кам'янське : ДДТУ, 2023. 307 с.
8. Вахновська Н. А. Податковий менеджмент : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Луцьк : ЛНТУ, 2024. 76 с.
9. Вахновська Н. А. Податковий менеджмент : метод. вказівки до виконання самостійної роботи. Луцьк : ЛНТУ, 2024. 32 с.
10. Іванов Ю. Б. Податковий менеджмент : робоча програма навчальної дисципліни для всіх здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. 11 с.
11. Табенська Ю., Томнюк Т., Грицюк І. Пріоритети розвитку державного податкового менеджменту. Економіка та суспільство. 2024. № 63. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-63-68.
12. Масленников Є. І. Податковий менеджмент в системі управління підприємством. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2025. Т. 24, № 1(59). С. 40-61. DOI: 10.18524/2413-9998.2025.1(59).330473.
13. Гудима О. Податковий менеджмент як інструмент управління податками на підприємстві. Збірник наукових праць Державного податкового університету. 2026. № 1. С. 38-42. DOI: 10.32782/2617-5940.1.2026.6.
14. Шкроміда Н. Обліково-аналітичне забезпечення корпоративного податкового менеджменту в умовах трансформації податкової системи. Збірник наукових праць Державного податкового університету. 2026. № 1. С. 164-170. DOI: 10.32782/2617-5940.1.2026.25.

Додаткова

15. Податковий менеджмент: навч. посібник / Д.І.Дема, І.В.Шевчук, Г.П.Мартинюк; за заг. ред.. Д.І.Деми. – К.: Алерта, 2017. – 256 с.

- 16.Мельник П. В., Тарангул Л. Л. Фіскальна політика та податковий контроль: монографія. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 386 с.
- 17.Віленчук О.М., Дема Д.І., Недільська Л.В. Методологія наукових досліджень у фінансах: навчально-методичний посібник. Житомир: Поліський університет, 2022, 132 с.
18. Власова О. Є. Податковий менеджмент та адміністрування : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 140 с.
19. Дема Д.І. Вплив бюджетної децентралізації на формування доходів місцевих бюджетів. Капіталізація аграрного сектору економіки/ за заг. ред. Недільської Л.В.(Монографія). Житомир, 2021. С. 25-42.
- 20.Дема Д.І. Податковий контроль: посилити чи послабити?. Збірник праць учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Фінансові інструменти регіонального розвитку», 25 жовтня 2021 р. Том 1. Житомир: Поліський університет, 2021. С. 22-25.
- 21.Янчева Л. М., Наумова Т. А., Нестеренко І. В., Акімова Н. С. Податковий контроль : навч. посіб. Харків : ХАІ, 2021. 243 с.
- 22.Мельниченко Р. В. Податковий контроль трансфертного ціноутворення: правові засади : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 343 с.
- 23.Проскура К. П. Податковий контроль в Україні: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 412 с.
- 24.Дема Д.І. Податковий контроль в умовах форс-мажорних обставин: збірник праць учасників Міжнародної наукової конференції з нагоди «100-річчя Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи» (1 листопада 2022 р.). Житомир: Поліський національний університет, 2022. С.172-175.
- 25.Крисоватий А. І., Томнюк Т. Л. Адміністрування податків в Україні: організація та напрями трансформації : монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2022. 320 с.
- 26.Боксгорн А. В. Адміністрування місцевих податків і зборів: питання теорії і практики : монографія. Одеса : Юридика, 2022. 226 с.
- 27.Скорик М. В. Податковий контроль та адміністрування: монографія. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 312 с.
- 28.Податкова система : навч. посіб. / за ред. Т. Л. Томнюк. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2022. 324 с.
- 29.Сафарова А. Т. Адміністрування податків (вітчизняний і міжнародний контексти) : конспект лекцій. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 97 с.
- 30.Nazarkevych I. B., Sych O. A. Taxation as a tool of implementation of the EU Green Deal in Ukraine. Regional Science Policy & Practice. 2022. P. 1–17.
- 31.Тлущкевич Н. В. Податкове адміністрування : конспект лекцій. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 120 с.
- 32.Тлущкевич Н. В., Зеленко С. В. Податкове адміністрування : метод. вказівки до практичних занять. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 32 с.
- 33.Колєсніченко А. С. Податкове адміністрування та податкова звітність : конспект лекцій. Харків : НТУ «ХПІ», 2023.

34. Коваль Н. І., Подолянчук О. А. Податковий менеджмент в умовах сучасних реалій: теоретичні та правові основи. Ефективна економіка. 2023. № 3.

35. Пивовар П., Дема Д., Топольницький П., Николук О. Пивовар А. Оцінювання впливу структури земного покриття на податкові надходження місцевих бюджетів територіальних громад на основі ГІС-технологій. *Agricultural and Resource Economics*. 2023. Vol.9. No.2. Pp 34-62. (Scopus, Web of Science). DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.02.02>.

36. Теоретичні та організаційні засади побудови податкової системи : метод. рекомендації до виконання курсового проєкту / уклад. О. Є. Найденко, В. В. Карпова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024.

37. Дема Д.І., Сус Ю.Ю., Ткаченко М.С. Плата за землю: еволюція, сучасний стан, пільги та посилення фіскальності. Ефективна економіка. 2026. No 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.138>.

38. Pyvovar P., Dema D., Rozhkov O., Lavrynenko S., Pyvovar A., Topolnytskyi P., Nykolyuk O. (2026). The role of natural resource potential of territory in shaping tax revenues of territorial communities. *GIS Odyssey journal*, 6(1), 173-191 (SCOPUS). <https://doi.org/10.57599/gisoj.2026.6.1.173>.

39. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. У чинній редакції.

Електронні інформаційні ресурси

1. Державна податкова служба України. Офіційний портал. – Режим доступу: <https://tax.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> 4.

4. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua> 5.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

6. Міністерство фінансів України (Державний орган): Міністерство фінансів України : офіційний вебпортал. URL: <https://mof.gov.ua>.

7. Національний банк України (НБУ): Національний банк України : офіційне інтернет-представництво. URL: <https://bank.gov.ua>. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/>

8. Курси освітньої платформи Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>

9. Курси освітньої платформи Coursera. URL : <https://www.coursera.org/>